

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ,

Σπυριδούλα Γρ. Κωσταρά, <i>Πρόεδρος της Εκδοτικής Επιτροπής Αν. Καθηγήτρια Ψυχολογίας της Επικοινωνίας Α.Ε.Α.Α., Ψυχολόγος</i>	9
--	---

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ,

Αθανάσιος Καψάλης, <i>Καθηγητής, Πρόεδρος του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου Α.Ε.Α.Α.</i>	11
---	----

«Μακάριος άνήρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν καὶ ἐν ὁδῷ ἀμαρτωλῶν οὐκ ἔστι, καὶ ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν» (Ψαλμός Α΄, 1):

ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΚΟΥΤΣΟΥΡΗ,

Κωνσταντίνος Μ. Βαφειάδης, <i>Επίκουρος καθηγητής, ΑΕΑΑ</i>	15
I. Τα κατά την νεότητα	16
II. Η περίοδος των Σπουδών	18
III. Ο π. Δημήτριος ως δάσκαλος στη Μέση Εκπαίδευση	20
IV. Στην Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή και στην ΑΕΑΑ	21
V. Με το χάρισμα της Ιερωσύνης	22

ΓΙΑ ΝΑ ΖΗΣΕΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ; ΚΑΙ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ΕΠΙΣΗΣ! Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ

ΗΘΙΚΗΣ ΩΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΛΕΙΔΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, π. Βασίλειος Θερμός, <i>Ψυχίατρος παιδιών και εφήβων, Καθηγητής Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθήνας</i>	25
Εισαγωγή	26
Ριζοσπαστικότητα	27
Διαπεραστικότητα	31
Συνέπεια	39
Συνδέοντας Ηθική και Ποιμαντική	48
Επίλογος	50

ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΚΕΝΤΡΙΚΟ ΘΕΜΕΛΙΟ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ,

Μαρία Καράμπελια, <i>Δρ. Θ., Ε.ΔΙ.Π. ΑΕΑΑ</i>	55
Ο Χριστός ως «Εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου»	57
Ο πρωτοποριακός ρόλος του Λόγου στην ανακαίνιση της ανθρωπίνης φύσης	60
Καταξίωση της ὕλης κατὰ τὴν πράξη τῆς δημιουργίας καὶ ἀναδημιουργίας	65
Πορεία μίμησης Χριστοῦ	68

Η ΝΗΠΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Δρ Χριστίνα Κολοβού, <i>Ε.ΔΙ.Π. Ανώτατης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθηνών</i>	75
--	----

ΕΙΚΟΝΟΜΑΧΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ,	
π. Παύλος Κουμαριανός	93
Παράλληλη αλλαγή στην Εικονογραφία	98
Τα Θεολογικά Επιχειρήματα της Εικονομαχικής Διαμάχης.	101
Αντικονομαχικά επιχειρήματα και Μυσταγωγίες.	105
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΔΑΧΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΧΗ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ,	
Γεώργιος Παν. Κουντούρης, <i>Αναπληρωτής Καθηγητής Ανωτάτης</i> <i>Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθηνών</i>	113
Εισαγωγικά: Ἡ ἔννοια τῆς Ἀποστολικότητος	114
1. Ἀποστολική διαδοχή καί διδαχή.	114
2. Ἡ Ἀποστολικότητα ὡς ἐκκλησιαστική σύνδεση πίστεως, λατρείας, κοινωνίας καί συνοδικότητος	120
3. Ἡ σχετική πατερική διδασκαλία.	123
4. Διδαχή καί Διαδοχή σέ ἀλληλεξάρτηση καί ὡς βᾶσις ἐνότητος	125
5. Σχετικές ἀγιογραφικές μαρτυρίες: Οἱ Ἀπόστολοι καί οἱ διάδοχοί τους.	127
6. Ὁρθόδοξες ἐπιδράσεις σέ δυτικούς θεολόγους.	130
Συμπεράσματα	132
ΟΙ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ ΩΣ ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΑΝΟΛΟΚΛΗΡΩΤΟΥ 1821 - Η ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΠΑΡΑΜΟΝΕΣ ΤΟΥ Α΄ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ,	
Παντελής Λέκκου, <i>Δρ.Θ., Δρ.Λαογρ. ΕΔΙΠ</i>	133
Η ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΜΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ,	
Αναστάσιος Γ. Μαρᾶς, <i>Δρ Θ., Ε.ΔΙ.Π. στην</i> <i>Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Αθήνας.</i>	153
1. Εισαγωγή	155
2. Ο πόλεμος στα έργα του Μ. Βασιλείου	157
3. Ο πόλεμος στους Κανόνες του Μ. Αθανασίου και του Μ. Βασιλείου	162
4. Επιλεγόμενα.	166
5. Βιβλιογραφία	169
5.1 Πηγές	169
5.2 Δευτερεύουσα βιβλιογραφία.	170
5.2.1 Ελληνική	170
5.2.2 Ξενόγλωσση.	171
ΠΡΟΣΔΟΚΩ ΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΝΕΚΡΩΝ. ΘΕΟΛΟΓΙΚΕΣ, ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ,	
Πρωτοπρεσβύτερος Σέργιος Γ. Μαρνέλλος, <i>Επίκουρος Καθηγητής Α.Ε.Α.Α.</i>	173
1. Το γεγονός του θανάτου.	174
2. Η υπέρβαση του θανάτου.	178
3. Η βίωση του γεγονότος του θανάτου.	187
Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ,	
Δρ Δρ Βασιλική Β. Μαυροσκά, <i>Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΑΕΑΑ</i>	195

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΟΔΙΑΘΗΚΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ,	
Σταμάτιος - Νικόλαος Μωραΐτης, Δρ. Θ., <i>Ε.ΔΙ.Π. Α.Ε.Α.Α.</i>	209
Εισαγωγή	210
Το πνεύμα του Θεού και το πνεύμα του ανθρώπου	211
Το πνεύμα και οι ηγέτες του αρχαίου Ισραήλ, οι προφήτες και άλλοι χαρισματούχοι	219
«ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ ΓΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΝΕΚΡΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ»,	
Δρ Μαρία Παζάρσκη, <i>Μέλος Ε.ΔΙ.Π. Α.Ε.Α.Α.</i>	227
THE TWO KINDS OF “SEEING GOD” ACCORDING TO THE <i>ANTIRRETICAL LOGOI</i> AGAINST <i>AKINDYNOS</i> OF ST. GREGORY PALAMAS AND THEIR THEOLOGICAL CONSEQUENCES,	
Georgios D. Panagopoulos, <i>Prof. of Dogmatic, Univ. Eccl. Academy of Athens GR, Adjunct Prof. of Dogmatic, PhD Program, Antiochian House of Studies USA</i>	245
I. The distinction according to the passage Against Akindynos V 3,7 - 4,11 (ed. Chrestou, vol. 3, 292-295)	247
II. Theological and Philosophical consequences	253
«Η ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΣΦΙΝΙΤΖΑΣ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (1930)»,	
Δημητρίου Αγγ. Παπάζη, <i>Καθηγητή Α.Ε.Α.Α.</i>	267
Συμπεράσματα	293
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	294
ΠΑΝΟΜΟΙΟΤΥΠΟ	301
ΤΟ ΚΡΥΦΤΟ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΜΕΤΑΠΟΙΚΙΑΚΗ ΟΠΤΙΚΗ. Η ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ Η ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΩΣ ΠΕΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ,	
Θανάσης Ν. Παπαθανασίου, <i>Αναπλ. Καθηγητής Ιεραποστολικής, Διαπολιτισμικής Χριστιανικής Μαρτυρίας και Διαλόγου, στην Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Αθηνas</i>	305
Προεισαγωγή καρδιακή	306
Εισαγωγή	308
Όταν κρύβεσαι από τον πατερναλισμό	310
Όταν βρίσκεις την απελευθέρωση	315
Συμπέρασμα	322
ΤΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΕΛΙΑ ΤΗΣ ΞΕΝΟΦΑΝΕΙΑΣ ΓΝΩΣΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ,	
Δρ Δρ Λαμπρινός Ευστ. Πλατυπόδης, <i>Καθηγητής-Σύμβουλος στο ΕΑΠ & ΕΔιΠ στην Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Αθηνas</i>	323
Βιβλιογραφία	332

Περιεχόμενα

«Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ ΕΩΣ ΤΑ ΝΕΟΤΕΡΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ», Αθηνά Ι. Τσιγκαροπούλου, Δρ. ΕΔΙΠ Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Νεότερης Τέχνης Α.Ε.Α.Θ.	335
Παράρτημα Εικόνων.....	354
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ	359